

Belge	Adı	BORSA İSTANBUL PARA PİYASASI PROSEDÜRÜ
	Türü	PROSEDÜR
	Kodu	10.PRO.04
	Onay Tarihi	25/06/2021
	Revizyon Tarihi	28/08/2023
	Revizyon Numarası	2
	Hazırlayan	BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI OPERASYON DİREKTÖRLÜĞÜ
	Onaylayan	GENEL MÜDÜR

BORSA İSTANBUL A.Ş.

BORSA İSTANBUL PARA PİYASASI PROSEDÜRÜ

İSTANBUL – 2021

Bu doküman Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu dokümanın güncel versiyonu Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru versiyon olduğunu kontrol ediniz.

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Prosedür'ün amacı, Borsa İstanbul Para Piyasasının işleyiş usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Prosedür, Borsa İstanbul Para Piyasasında işlem yapacak kuruluşları, geçerli emir ve işlem kurallarını ve diğer işleyiş usul ve esaslarını düzenler.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Prosedür, Borsa İstanbul A.Ş. Borsa İstanbul Para Piyasası Yönergesi'ne dayanılarak çıkarılmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Prosedür'de geçen;

- a) Borsa: Borsa İstanbul Anonim Şirketini,
- b) Borsa Yönetmeliği: 19/10/2014 tarihli ve 29150 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Borsa İstanbul A.Ş. Borsacılık Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Yönetmeliği'ni,
- c) Genel Müdür: Borsa İstanbul A.Ş. Genel Müdürünü,
- ç) Piyasa: Borsa İstanbul Para Piyasasını,
- d) Takasbank: İstanbul Takas ve Saklama Bankası Anonim Şirketini ifade eder.

İşlem yapabilecek kuruluşlar ve temsilciler

MADDE 5- (1) Piyasa'da, Borsa düzenlemeleri uyarınca işlem yapma yetkisi verilmiş banka ve aracı kurumlar ile Takasbank işlem yapabilir.

(2) Borsa Yönetmeliği ve konuya ilişkin diğer Borsa düzenlemeleri uyarınca gerekli şartları yerine getirenler Piyasa'da üye temsilcisi olarak işlem yapabilir.

Piyasanın İşleyişi

MADDE 6- (1) Piyasa'da Türk Lirası fon arz ve talep eden banka ve aracı kurumların teminatlı para alım ve para satım işlemleri yapılır.

(2) Piyasa'da üye tarafından kendi portföyüne, yatırım fonu/yatırım ortaklığı hesabına veya müşteri hesabına emir iletilebilir.

(3) Piyasa'da bu Prosedür'de düzenlenen vadelerde para alım ve para satım işlemleri yapılır.

(4) Piyasa'da gerçekleşen işlemlerde faiz 365 gün baz alınarak hesaplanır.

(5) Piyasa'da Takasbank merkezi karşı taraf olarak hizmet verir. Gerçekleşen işlemler için alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt eder.

(6) Piyasa'da işlem yapan kuruluşlar işlem sırasında birbirlerini bilmezler. İşlem gerçekleştiren taraflara, işlemin gerçekleşmesini müteakip, işlem bilgileri ile birlikte karşı

HALKA AÇIK

üye bilgisi de verilir. Gerçekleşen işleme taraf olmayan kuruluşlar işlem bilgilerini takip edebilir ancak işlemin taraflarını öğrenemezler.

(7) Üyeler kullanıcı terminalleri aracılığıyla gerçekleştirdikleri işlemleri takip edebilir, anlık pozisyon takibi yapabilirler.

İşlem saatleri

MADDE 7- (1) Piyasa’da emirlerin iletimi ve işlemler hafta içi her gün saat 09.30 ile 17.30 arasında gerçekleştirilir. Aynı gün başlangıç valörlü emir iletimi ve işlemler saat 09.30 ile 15.00 arasında, ileri başlangıç valörlü emir iletimi ve işlemler ise saat 09.30 ile 17.30 arasında gerçekleştirilir.

Valör

MADDE 8- (1) Piyasa’da aynı gün ve bir iş günü ileri başlangıç valörlü işlemler gerçekleştirilebilir. İşlemlerin bitiş valörü en fazla 2 yıl olmak üzere taraflarca serbestçe belirlenebilir.

Emir tipleri

MADDE 9- (1) Piyasa’da emirler çok fiyat yöntemiyle eşleşir. Piyasa’ya limitli emir ve piyasa emri olmak üzere iki tip emir iletilebilir.

(2) Limitli emir, faiz oranı ve miktar belirtilerek iletir.

(3) Piyasa emri, faiz oranı belirtilmeksizin miktar belirtilerek iletir. Sistemde bekleyen pasif emirlerle kısmen veya tamamen karşılaşılabılır. Piyasa emrinin gerçekleşmeden kalan kısmı otomatik olarak iptal edilir.

(4) Limitli emir ve piyasa emri ile birlikte kullanılmak üzere aşağıda tanımlanan özel koşullarla da emir iletilebilir.

a) Kalanı iptal et: Emrin iletilmesiyle birlikte gerçekleşmeyen kısmının iptal edilmesi koşuludur.

b) Gerçekleşmezse iptal et: Emrin tamamen gerçekleşmesi koşuludur. Emrin iletilmesiyle birlikte tamamen gerçekleşmemesi halinde tümü iptal edilir.

Emir değişikliği

MADDE 10- (1) Piyasa’ya iletilen emirlerden karşılanmamış olanlar ve kısmen karşılanmış emirlerin kalan kısımları değiştirilebilir. Ancak emrin hesap tipi, hesap kodu ve hesap no alanları değiştirilemez.

(2) Emrin faiz oranındaki değişiklik, miktarındaki artış hallerinde emrin önceliği kaybolur. Bilgi alanının değiştirilmesi ve/veya miktarın azaltılması emrin önceliğinin kaybedilmesi sonucunu doğurmaz.

Emirlerin iletilmesi, öncelik ve eşleşme kuralları

MADDE 11- (1) Üye temsilcileri emirlerini, alım satım sistemi terminalleri veya uzak erişim arayüzü kanalıyla iletirler.

HALKA AÇIK

(2) Müşteri hesabına emir girişi yapılması durumunda “Emir Giriş” penceresinde hesap tipi ve hesap kodu alanlarında müşteriler için tanımlanan kodun seçilmesi ve hesap no alanına müşteriye tanımlayıcı bilgilerin girilmesi zorunludur.

(3) Piyasa’da;

(a) Alım emirlerinde en yüksek faiz oranlı, satım emirlerinde en düşük faiz oranlı emirler önceliklidir. Aynı faiz oranlı emirlerde zaman önceliği uygulanır.

(b) Alım emirleri aynı ya da daha düşük oranlı satım emirleri ile satım emirleri aynı ya da daha yüksek oranlı alım emirleri ile eşleştirilir. Faiz oranı eşitliğinin olmadığı eşleşmelerde, sistemde öncelikle varolan emrin faiz oranı işlemin faiz oranıdır.

(4) Üyeler alım satım sistemine ilettikleri emirlerini kendileri karşılayarak işlem gerçekleştirebilirler.

(5) Gerekli durumlarda üyeler Borsa uzmanlarını telefonla arayarak sisteme emir iletebilirler. Telefonla emir ileten üye temsilcisi, kendisine verilen kullanıcı kodu ve temsilci şifresini Borsa uzmanlarına söyledikten sonra emrini iletebilir. Telefonla emir iletilmesi durumunda, emir Borsa uzmanları tarafından sisteme girilir ve sistem tarafından üretilen emir numarası temsilciye bildirilir. Temsilci telefonla verdiği emirle ilgili değişiklik yapmak istediğinde kendisine verilen emir numarasını uzmanlara söylemek zorundadır.

Emirlerin geçerlilik süreleri ve büyüklüğü

MADDE 12- (1) Emirler verildikleri gün itibarıyla geçerlidir. Piyasa’ya iletilen emirlerden karşılanmamış olanlar ile kısmen karşılanmış emirlerin kalan kısımları iptal edilebilir. Sisteme iletilen emirlerden, aynı gün başlangıç valörlü tüm emirler gerçekleşmediği takdirde aynı gün başlangıç valörlü emir iletimi son saatinde, ileri başlangıç valörlü olanlar ise Piyasa’nın kapanış saatinde sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.

(2) Emirler minimum emir büyüklüğü ve katları şeklinde iletilir. Yürürlükteki minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki gibidir:

Minimum (TL)	Maksimum (TL)
100.000	100.000.000

Uygulanacak faiz oranı adımı

MADDE 13- (1) Piyasa’ya iletilecek emirlerde %0,01’lik faiz oranı adımı uygulanır.

İşlem iptali

MADDE 14- (1) Piyasa’da gerçekleşen işlemler Borsa Yönetmeliği’nin 33 üncü maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde iptal edilebilir.

(2) İşlemlerin iptali Takasbank tarafından yürütülen operasyon saatlerine bağlı olarak yapılabilir. Takasbank tarafından belirlenen netleştirme işlemlerine başlangıç saati sonrasında iptal talepleri kabul edilmeyebilir.

Üye hatası sonucu gerçekleşen işlemlerin iptali

MADDE 15- (1) Üye hatası sonucu gerçekleşen işlemin Borsa Yönetmeliği'nin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan hükümler çerçevesinde Borçlanma Araçları Piyasası Operasyon Direktörü tarafından iptal edilebilmesi için tarafların talebi gereklidir. Bu maddenin ikinci fıkrasındaki gerekçelerden en az biri nedeniyle iptal talebinde bulunan ve işlem veya işlemlerin karşı taraflarının onaylarını alan üyenin işlemi/leri, kendi talebi ve karşı taraftaki üyelerin onaylarının Borsaya iletilmesini takiben Borsa Yönetmeliği'nin 33'üncü maddesi hükümleri uyarınca Borçlanma Araçları Piyasası Operasyon Direktörü tarafından iptal edilebilir. İptal işlemi, Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda ilan edilir.

(2) İptal talebinin kabul edilebilir bir gerekçesi olmalıdır. İşlem iptali için kabul edilebilir gerekçeler aşağıda sıralanmıştır.

- Sehven alım emri yerine satım emri veya satım emri yerine alım emri girmek,
- Emir girerken faiz oranı, valör tarihi, hesap tipi, hesap kodu, hesap no veya miktar girişlerinde maddi hata yapmak,
- Portföyünde ya da hesabına işlem yaptığı yatırım fonu, yatırım ortaklığı veya müşterisinde olmayan nakdi sehven satmak.

Borsa uzmanı hatası sonucu gerçekleşen işlemlerin iptali

MADDE 16- (1) Üyenin telefonla Borsa uzmanı aracılığı ile emir iletmesi durumunda, emrin sisteme Borsa uzmanı tarafından hatalı girilmesi nedeniyle gerçekleşen işleme, işlemin gerçekleşmesinden itibaren 15 dakika içerisinde itiraz edilmelidir. Aksi durumda işlem geçerli olacaktır.

(2) Üye temsilcileri tarafından Piyasa'ya telefonla iletilen emirler Borsa uzmanı tarafından tekrar edilip üye temsilcisinin onayı alındıktan sonra sisteme girilir. Yapılan tekrarda herhangi bir hata yapılmış ise üye temsilcilerinin hatayı anında düzeltmeleri gerekir. Aksi takdirde, yanlış yapılmış tekrarın üye temsilcisi tarafından onaylanması söz konusu olduğundan işleme itiraz kabul edilmeyerek işlem geçerli sayılır. Borsa uzmanı tarafından tekrar yapılmadığı takdirde, üye temsilcisinin ilettiği emir geçerli olup itirazın değerlendirilmesinde esas olarak alınır.

(3) İtirazın geçerli bulunması halinde işlem iptal edilerek, bu durum taraflara iletilir. İptal nedeniyle herhangi bir telafi işlemi yapılmaz ve iptal edilen işlemin sonucu işlemin tarafları açısından mağduriyet doğması halinde Borsa tarafından tazmin edilmez.

(4) Borsa uzmanı hatası nedeniyle farklı üye adına gerçekleştirilmiş işlemler için telafi edici işlem yapılmaz, sadece üye kodu değişikliği yapılarak işlem sonuçlandırılır.

İşlemlerin düzeltilmesi

MADDE 17- (1) Üye veya Borsa personeli tarafından hatalı olarak iletilen emirler sonucu gerçekleşen işlemlerin düzeltilmesine ilişkin esaslar Takasbank tarafından belirlenir.

Emir ve işlemlerin yayımlanması ve ilanı, işlemlerin bildirim

MADDE 18- (1) Piyasa'da gerçekleştirilen işlemlere ilişkin bilgiler ile alım satım sisteminde bekleyen emirlerin oluşturduğu derinlik bilgileri, sisteme bağlı üye kullanıcılarının ekranlarında, Borsa ile anlaşması olan veri yayın kuruluşları tarafından

Bu doküman Borsa İstanbul A.Ş. mülkiyetindedir. Bu dokümanın güncel versiyonu Borsa İstanbul A.Ş. kurumsal internet sitesinde yer almaktadır. Kullanmadan önce bu dosyanın doğru versiyon olduğunu kontrol ediniz

HALKA AÇIK

işletilen platformlarda ve Borsa tarafından uygun görülecek diğer elektronik ortamlarda anlık veya gecikmeli olarak yayımlanır.

(2) Piyasa’da gerçekleşen işlemler sonucu oluşan faiz oranı ve miktar bilgileri aynı gün Borsa Bülteni ile ilan edilir. Borsa Bülteni’nde; vade bazında gerçekleşen en düşük, en yüksek ve ağırlıklı ortalama faiz oranı, işlem hacimleri ve sözleşme sayıları yer alır.

(3) Üyelerin alım satım sistemine ilettikleri emirlerini kendileri karşılayarak gerçekleştirdikleri tek üyenin taraf olduğu işlemlere ilişkin faiz oranı Borsa kaydına alınmaz ve Borsa Bülteni’nde yayımlanmaz, ancak bu işlemlerin işlem hacmi ve sözleşme sayısı bilgileri genel toplamlara eklenir.

(4) Gerçekleştirilen işlemlere ilişkin bilgiler üye tarafından işlem saatleri içinde istenildiği zaman sistemden alınabilir. Gerçekleştirilen işlem bilgilerini içeren işlem defterleri günlük olarak elektronik rapor dağıtım sistemi tarafından üyelere gönderilir.

İşlem limitleri ve risk yönetimi

MADDE 19- (1) Piyasa’da işlem sonrası doğabilecek riskleri kontrol etmek amacıyla işlem öncesinde iletilen emirlere ve gerçekleştirilecek işlemlere kapasite, miktar ve/veya tutar olarak sınırlamalar getirilebilir. Genel Müdür, piyasada olağan dışı durumların ortaya çıkması hâlinde veya yazılı olarak gerekçelendirmek suretiyle gerekli gördüğünde; üye ve/veya kullanıcı bazında risk ölçütlerinde tanımlanmış olan sınırları re’sen değiştirebilir. İşlem öncesi risk yönetimine ilişkin olarak Borsa İstanbul A.Ş. Borçlanma Araçları Piyasası Prosedürü’nün Ek 5- İşlem Öncesi Risk Yönetimi Uygulaması’nda belirlenmiş olan esaslar uygulanır.

(2) Gerçekleşen işlemler ile ilgili risk yönetim esasları Takasbank tarafından belirlenir ve uygulanır.

Takas, teminat ve temerrüt işlemleri

MADDE 20- (1) Piyasa’da gerçekleşecek işlemlerin takas, teminat ve temerrüt esaslarına ilişkin düzenlemeler Takasbank tarafından belirlenir.

Yürürlük

MADDE 21- (1) Bu Prosedür 05/07/2021 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22- (1) Bu Prosedür hükümlerini Genel Müdür yürütür.

EK 1 - BORSA İSTANBUL PARA PİYASASI PROSEDÜRÜ DEĞİŞİKLİK TABLOLARI

(1) 28.08.2023 tarihi itibarıyla düzenleme üzerinde yapılan değişiklikler aşağıdaki karşılaştırma cetvelinde yer almaktadır.

ESKİ DÜZENLEME		YENİ DÜZENLEME	
Emirlerin geçerlilik süreleri ve büyüklüğü MADDE 12- ... (2) Emirler minimum emir büyüklüğü ve katları şeklinde iletilir. Yürürlükteki minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki gibidir:		Emirlerin geçerlilik süreleri ve büyüklüğü MADDE 12- ... (2) Emirler minimum emir büyüklüğü ve katları şeklinde iletilir. Yürürlükteki minimum ve maksimum emir büyüklükleri aşağıdaki gibidir:	
Minimum (TL)	Maksimum (TL)	Minimum (TL)	Maksimum (TL)
100.000	50.000.000	100.000	100.000.000